

Chiếc đèn Trung Thu

Tác Giả: Huy Pháng
Thứ Ba, 14 Tháng 9 Năm 2010 17:51

Tuán qua, đang ngái lßm trên ghßt tßc, tßi nghe tißng hai ngßi đßn bà nßi chuyßn vßi nhau bßn phßa phòng ußn tßc phßn :

- Trung Thu cß gßi vui khßng chß ?

- Cß gßi vui! Mßi lßn Trung Thu đßn tßi thßy bußn vßt vßi lußn lußn nhßi nhßng chuyßn bußn thuß nhß.

Nhßi u khi mußn qußn đßi mßa qußn khßng đßc. Nhà tßi qußa nghßo, nßm nßo Trung Thu mßy đßa nhß con nhà gißa đßu xßm cßng cß lßng đßn xßch đßi chßi ngoßi đßng. Tßi thßm qußa, ra khßi nhà, lßo đßo đßi theo bßn nhß.

Thßy cßi tua đßy mßu sßc cßa cßi lßng đßn đßa nhß đßi bßn cßnh, tßi đßa tay cßm lßy, thßng nhß

Chiếc đèn Trung Thu

Tác Giả: Huy Phäng

Thứ Ba, 14 Tháng 9 Năm 2010 17:51

không bäng lòng giät mänh khiän cái äng đèn bäc cháy. Thäng nhä khóc ré lên và bà mä nó chäy ra, chäp äy tay tôi, giä chät bät tôi phäi đän cái äng đèn cho con bà, mäc đäu tôi khóc lóc van xin thä nào cũng không đäc.

Má tôi nghe tin, väi vä chäy täi, väc làm đäu tiên là xäng cho tôi mäy cái tát tai. Sau khi mäc túi đäng bäc đän cái äng đèn bäc cháy, má tôi täc täc kéo tôi vä nhà, giän đä, väi mät cây cäi, väa khóc, väa đänh cho tôi mät trän nên thân vì cái täi “nghèo mà không giä phän nghèo”. Tôi biät đäng bäc đäi väi má tôi là mät món tiän không nhä.

- Tôi không ngä chä nghèo đän nhä väy!

- Chä biät, buäi sáng, trong khi mäy đäa con nhà giàu có tiän lên chä ăn cháo đäu, còn tôi phäi äc cäm nguäi. Thäi đó làm gì có “garde-manger”, näi chäo, näp vung thì mäp méo, còn chút cäm trong näi thì kiän đen vào buäy đäc. Tôi đäm ra chä sáng, väa äc väa gõ mät lúc lâu mà bäy kiän cũng không chäu ra hät. Cuäi cùng đäi quá, đành räc xì đäu vào, ăn cä cäm väi kiän.

Mät chuyän xäy ra đã lâu, đäi väi tuäi cäa ngäi kä chuyän, cũng đã trên 50 năm räi, cä mät näa thä kä trôi qua, mà bà còn nhä ränh mäch đä kä äi cho ngäi bän nghe.

Ngäi phä nä này chäc không bao giä nhä äi đä kä cho bän bè nghe nhäng giä phút sung säng hänh phúc trong cuäc đäi cäa bà. Hänh phúc, sung säng thì có gì đáng nhä, đáng nói, trong khi nhäng niäm đau, näi khä nhä nhäng vät chäm rä máu, dù ngày nay đã thành säo cũng khó quên.

Trong đäng cay, xót xa cäa nhäng kä niäm buän, có ängäi đàn bà này không oán trách gì ngäi mä, mà oán trách phän nghèo, và ngäi mä ngày xäa, cũng vì nghèo, đã đäm bao nhiêu phiän muän, khó khăn, bäc đäc đä lên đäu con.

Phän tôi, chä là ngäi khách qua đäng, tình cäng nghe đäc câu chuyän bà kä, tôi cũng hình dung ra đäc con đäng đäm Trung Thu có bän nhä “räc cä đèn đi chäi” hay cái xä bäp nhà nghèo täi tàn cäa bà.

Chiếc đèn Trung Thu

Tác Giả: Huy Phäng

Thứ Ba, 14 Tháng 9 Năm 2010 17:51

Phäi chäng täi cũng đã träi qua nhäng ngày äu thäng nghèo khó nhä thä. Täi không còn nhä gì nhäng ngày Trung Thu ä quê nhà hay nhäng ngày đã sang Mä, khi mà mäi năm có đän năm bäy häp bánh Trung Thu đä loäi, ăn không hät, ngán ngäm phäi mang đi biäu läi ngäi khác. Nhäng mäi Trung Thu, nhìn nhäng đäa con ngày nay đã träng thành, täi vän còn nhä nhäng năm đói rách, có nhäng năm đän lä Trung Thu, täi không có tiän mua näi cho con mät cái läng đèn hay chiäc bánh Trung Thu, mà phäi đäi đän mät tuän sau khi trăng thu đã khuyät, ngäi täi bät đäu bán rä bánh cũ mäi mua đäc mät cái cho con.

Chúng ta có bao giä näm mä thäy läi nhäng bäa ăn thänh soän, nhäng chuyän du läch đän nhäng thành phä tráng lä, nhäng tiän nghi trên mät du thuyän, mà suät đäi chúng ta vän bä ám änh bäi nhäng chuyän thiäu thän, khä đau, nghèo khó, tù đäy hay bä sänhäc.

Täi biät có ngäi ngày nay đã än đänh, giàu sang nhäng vän còn có nhäng cän ác mäng cäa nhäng ngày vät biän, mà sä chät chä trong gang täc, mà khä đau xuäng gän đän mäy täng đäa ngäc. Chính nhà văn Balzac cũng đã nói: “Sä đau đän thì vô cùng, sä vui mäng thì häu hän” (La douleur est infinie, la joie a ses limites).

Có bao giä chúng ta nhä näi mät khúc nhäc vui, mät chuyän phim cäi hay trong lòng chúng ta vän mang đä âm cäa nhäng chuyän phim buän, nhäng tình sä đä dang cäa cuäc đäi này. Nhäng kiät tác văn chäng cäa mäi thä kä đäu đäc đäng nên tä nhäng mäi tình ngang trái, nhäng nghäch cänh xót xa cäa thân phän con ngäi, hay tä nhäng thäm cänh cäa chiän tranh, ô nhäc cäa kiäp tù đäy.

Nhäng nguyên vän, sung mãn, lành län, vuông tròn thì có gì đáng nói, có gì đáng viät, đáng ghi läi cho cuäc đäi này và có gì đáng nhä. Trong văn chäng Viät Nam, nhäng Chinh Phä Ngâm, Cung Oán Ngâm Khúc, Tä Bà Hành, và cä chuyän Kiäu đäu là nhäng läi than khóc, đau đän, ngäm ngùi cäa nhäng phän ngäi. Niäm vui thì qua mau mà näi buän thì còn đó chäa đi.

Khä đau vän näm ä đâu đó, nó không hiän häu, nhäng rät đä khäi đäng chä väi mät läi nói, mät cä chä, dù nhä cän gió thoäng, cũng đä làm vät thäng chäa lành nhä bä xät muäi, väy thì không bao giä nên nhäc nhä đän khä đau cäa ngäi khác, vô tình hay häu ý. Näi đau thä xác bao giä cũng đä thäy, nhäng räi cũng đä lành, chäng bao lâu sä kéo da non, räi thành vät säo. Näi đau tinh thän không ai thäy, nhäng dai đäng, đäng cay không hä phai nhät.

Chiếc đèn Trung Thu

Tác Giả: Huy Pháng

Thứ Ba, 14 Tháng 9 Năm 2010 17:51

Tôi cũng đã nhiều lần nghe đến hai chiếc đèn do, nhất là đèn do tín đồ Phật giáo, đèn do bày tỏ niềm tin tôn giáo của mình, nhưng tôi cũng thông cảm với nỗi đau khổ còn lại của những người của 90 quốc gia trên địa cầu này, đã có chăng, vâng, con cái hay người thân yêu của mình đã chết tại các trại trong buổi sáng ngày 11 tháng 9 năm 2001 ngay giữa trung tâm thành phố New York, Washington, DC, và Pennsylvania mà hôm nay, cũng nỗi đó người ta muốn đem lên một thánh đường Hồi giáo.

Phải chăng người Hồi giáo vẫn có thói quen xây dựng giáo đường như người Hindu đã chỉ ra trong?

Nhưng ai đã từng là nạn nhân của chiếc đèn Sán hán tháy việc Trán Tráng, nhiều năm trước, treo chiếc đèn như Hồi Chí Minh là một thách thức trên nỗi khổ đau của người khác.

Thức sá chúng ta ai cũng muốn quên, quên đi thì cuộc đời đời khổ, đời đời vất vả biết bao nhiêu. Người ta quên vì sao phải bỏ nó ra đi, thuyán nhân quên những ngày sóng gió trên biển Đông, người ta thành công quên những ngày thất bại, người ta quên những năm tháng tù đày, lúc nó quên những ngày đói rách.

Phải chi chúng ta chỉ còn giữ lại chiếc đèn những niềm hạnh phúc, sung sướng đời đời, nhưng không nhớ đi những gì khổ đau, phiền muộn trong quá khứ thì sao làm được thành người đời biết yêu thương, nghĩ đến những nỗi khổ của người khác. Có lẽ người không quên đi đau khổ mới sớm trở thành và người làm chính trị mà không biết đến đau khổ làm sao có thể oác xã hội, đem lại hạnh phúc cho quần chúng.

Tôi thức sá mong muốn người đàn bà trong câu chuyện của một Trung Thu buồn trên, có thể nhìn thấy đôi mắt rực sáng đầy niềm vui mừng của một đứa bé nghèo khổ trên một vùng đất nào đó, khi bà có thể trao cho em một chiếc đèn Trung Thu, chiếc đèn Trung Thu mà ngày xưa bà đã từng mang theo, cũng như đã đem lại cho bà những niềm vui xót xa, mà cho đến giờ này, 50 năm sau, bà vẫn còn nhớ kỹ lại, như câu chuyện này mới xảy ra hôm qua.